

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4Cdo/1195/2015
Identifikačné číslo spisu:	2311218925
Dátum vydania rozhodnutia:	23.11.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Edita Bakošová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:2311218925.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu L., bývajúceho v O., zastúpeného Advokátskou kanceláriou TIMAR & partners, s. r. o., so sídlom v Šali, Štúrova 42, proti žalovaným 1/ H., bývajúcemu v O., 2/ Y., bývajúcej v O., obaja zastúpení JUDr. Petrom Belovičom, advokátom v Šali, Hollého 1854/9, o zdržanie sa zásahov do výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu doživotného bývania a užívania nehnuteľnosti, vedenom na Okresnom súde Galanta pod sp. zn. 17 C 248/2011, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trnave z 18. augusta 2014 sp. zn. 23 Co 304/2013, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Galanta rozsudkom z 25. apríla 2013 č. k. 17 C 248/2011 - 223 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovaným zdržať sa akýkoľvek zásahov do jeho práva zodpovedajúceho vecnému bremenu doživotného bývania a užívania viaznucom na rodinnom dome so súp. č. X, nachádzajúcom sa v k. ú. O. a zapísanom na LV č. XXX., umožniť mu užívanie celého rodinného domu a na vlastné náklady zabezpečiť do tohto domu dodávku plynu, elektrickej energie a vody, všetko do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov konania vo výške 799,18 eur na účet právneho zástupcu žalovaných v lehote troch dní od právoplatnosti rozsudku. Po právnej stránke svoje rozhodnutie odôvodnil § 151n ods. 1 a 3, § 151o ods. 1, § 34, § 37 ods. 1, § 40 ods. 1 a 2 a § 3 ods. 1 Občianskeho zákonníka, § 153 ods. 1 a 2 a § 154 ods. 1 O. s. p. a čl. I., čl. III. a čl. IV. kúpnej zmluvy a zmluvy o zriadení práva vecného bremena z 29. marca 2005. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že strany 29. marca 2005 uzavreli kúpnu zmluvu a zmluvu o zriadení práva vecného bremena, na základe ktorej došlo k prevodu vlastníckeho práva k v nej špecifikovaným nehnuteľnostiam vrátane uvedeného rodinného domu zo žalobcu na žalovaných a bolo bezodplatne zriadené vecné bremeno in personam v podobe práva doživotného bývania a užívania týchto nehnuteľností v prospech žalobcu. Súd prvej inštancie mal za to, že táto bezodplatnosť sa viaže iba k zriadeniu vecného bremena, a nie aj na výkon práva zodpovedajúceho

vecnému bremenu. Zo zhodných tvrdení strán mal preukázané, že výkon práva zodpovedajúceho vecnému bremenu bol dohodnutý ako odplatný na základe vzájomnej ústnej dohody, podľa ktorej mal žalobca mesačne prispievať žalovaným sumou 1 500,- Sk na energie. Súd pri posudzovaní nároku dospel k záveru, že žalobca neunesol dôkazné bremeno ohľadne toho, kedy a ako mu mali žalovaní znemožniť výkon jeho práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Uviedol, že nemohol vyhovieť žalobe v časti týkajúcej sa uloženia povinnosti žalovaným umožniť žalobcovi užívať celú nehnuteľnosť, pretože žalobca od decembra 2010 užíva túto nehnuteľnosť výlučne sám. Žalobe nebolo možné vyhovieť ani v časti o uložení povinnosti žalovaným na vlastné náklady zabezpečiť do rodinného domu dodávku plynu, elektrickej energie a vody, a to s ohľadom na odplatnosť výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu a v prípade povinnosti zabezpečenia dodávky plynu aj s poukazom na skutočnosť, že žalovaní nikdy nemali uzavretú zmluvu o dodávke plynu do tohto rodinného domu. Keďže súd je viazaný žalobným petitom, ktorý nemôže prekročiť, preto nemohol zaviazat' na zabezpečenie dodávky energií všetky strany. Zaviazanie žalovaných na obnovu dodávok energií len na ich náklady, na ktorých odpojení sa žalobca sám podieľal, keď bezdôvodne prestal platiť žalovaným dohodnuté čiastočné úhrady, navyše za situácie, keď žalovaní pre správanie žalobcu svoju nehnuteľnosť vôbec neužívajú, považoval za nespravodlivé a v rozpore s dobrými mravmi. Z uvedených dôvodov žalobu v celom rozsahu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O. s. p.

2. Krajský súd v Trnave na odvolanie žalobcu rozsudkom z 18. augusta 2014 sp. zn. 23 Co 304/2013 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 219 O. s. p. ako vecne správny potvrdil a uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovaným náhradu trov odvolacieho konania vo výške 81,46 eur na účet ich právneho zástupcu do troch dní po právoplatnosti rozsudku. Odvolací súd sa stotožnil s názorom súdu prvej inštancie, že pre zmluvu, ktorou sa zriaďuje vecné bremeno, zákon vyžaduje písomnú formu, ale dohoda o odplatnosti alebo bezodplatnosti výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu nemusí byť písomná. Uviedol, že súd prvej inštancie správne ustálil, že na základe zmluvy z 29. marca 2005 bolo právo žalobcu zodpovedajúce vecnému bremenu doživotného bývania a užívania rodinného domu zriadené bezodplatne, avšak výkon tohto práva bol medzi stranami dohodnutý ako odplatný na základe ústnej dohody. Podľa nej bol žalobca povinný prispievať žalovaným na energie sumou 1 500,- Sk mesačne, tieto úhrady však bezdôvodne prestal platiť a postupne bola dodávka vody, plynu a elektriny do rodinného domu odpojená. S ohľadom na odplatnosť výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, neexistenciu zmluvného vzťahu medzi žalovanými a dodávateľom plynu a skutočnosť, že žalovaní rodinný dom od decembra 2010 neužívajú, ale užíva ho žalobca výlučne sám, považoval rozhodnutie súdu prvej inštancie, ktorým žalobu v celom rozsahu zamietol, za vecne správne. Odvolací súd sa stotožnil aj so záverom súdu prvej inštancie, že zaviazanie žalovaných na zabezpečenie dodávok energií do rodinného domu ktorý neužívajú, na ich náklady, by bolo v rozpore s dobrými mravmi. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktorého prípustnosť odôvodnil tým, že súdy nižších stupňov mu svojím postupom odňali možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.). Navrhol, aby dovolací súd rozsudky oboch súdov nižších stupňov zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a zároveň priznal žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania. Podľa jeho názoru odvolací súd ani súd prvej inštancie sa vo svojich rozhodnutiach nevysporiadali s ním uvedenými podstatnými právnymi skutočnosťami a jeho námietkami, čím bolo porušené jeho právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpoveď na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Namietal, že mu súdy nedali primeranú odpoveď, prečo by ako oprávnený z vecného bremena nemal mať nárok na požívanie služieb spojených s užívaním nehnuteľnosti, či tento nárok možno podmieňovať splnením povinnosti čiastočne prispievať na dodávku týchto energií a tiež sa nezaoberali skutočnosťou, že dodávka vody a elektriny bola odpojená ešte v čase, kým sa žalovaní v rodinnom dome zdržiavali, a to z dôvodu neuhrádzania zálohových platieb, na ktoré boli žalovaní povinní ako osoby zmluvne zaviazané s dodávateľmi. Obidvom súdom nižších stupňov vytýkal, že vec nesprávne právne posúdili, pretože má za to, že zabezpečenie riadnej dodávky vody, elektriny a plynu je predpokladom spôsobilosti nehnuteľnosti k jej riadnemu užívaniu. Žalobca ako oprávnený z vecného bremena má právo mať umožnené odoberať v potrebnom rozsahu tieto energie, a to bez ohľadu na to, kto je v zmysle príslušného právneho vzťahu povinný platiť

úhradu za ich spotrebu a žalovaní ako povinní z vecného bremena majú povinnosť zabezpečiť dodávanie týchto energií do nehnuteľnosti. Z tohto dôvodu považuje za neprijateľný záver súdov, že vyhovie žaloby by bolo v rozpore s dobrými mravmi.

4. Žalovaní vo vyjadrení k dovolaniu žalobcu uviedli, že podľa ich názoru dovolanie nie je prípustné. Rozhodnutia súdov nižších stupňov pokladajú za náležité odôvodnené, presvedčivé a vecne správne. Dôvod nepreskúmateľnosti súdnych rozhodnutí teda nie je daný. Na záver uviedli, že dôvod nepreskúmateľnosti rozhodnutia pre jeho nedostatočné odôvodnenie nie je možné subsumovať pod dôvod prípustnosti dovolania označený ako odňatie možnosti konať pred súdom. Navrhli, aby dovolací súd dovolanie žalobcu ako neprípustné odmietol alebo ako nedôvodné zamietol a žalovaným priznal náhradu trov dovolacieho konania.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku - ďalej len „C. s. p.“), po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 427 ods. 1 C. s. p.), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) skúmal, či sú dané procesné predpoklady pre to, aby uskutočnil meritórny dovolací prieskum napadnutého rozhodnutia a konania, ktoré mu predchádzalo.

6. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 C. s. p., ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti.

7. Vzhľadom k tomu, že dovolanie žalobcu bolo podané pred 1. júlom 2016, t. j. za účinnosti zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „O. s. p.“), dovolací súd postupoval v zmysle ustanovenia § 470 ods. 2 C. s. p., podľa ktorého právne účinky úkonov, ktoré nastali v konaní pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované, a prípustnosť podaného dovolania posudzoval v zmysle § 236, § 237 a § 238 O. s. p. účinného do 30. júna 2016.

8. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, je otázkou zákonnosti a jej riešenie patrí do výlučnej právomoci najvyššieho súdu (m. m. napr. IV. ÚS 35/02, II. ÚS 324/2010, III. ÚS 550/2012).

9. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je bezpochyby tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšieho stupňa, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011).

10. Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Na rozdiel od odvolania (riadneho opravného prostriedku), ktorým možno napadnúť ešte neprávoplatné rozhodnutie, je dovolanie mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť rozhodnutie odvolacieho súdu, ktoré už nadobudlo právoplatnosť. Občiansky súdny poriadok vychádza z tejto mimoriadnej povahy dovolania a v nadväznosti na to aj upravuje podmienky, za ktorých je dovolanie prípustné. Pokiaľ je odvolanie zásadne prípustné (ak Občiansky súdny poriadok v prípade niektorých rozhodnutí výslovne neustanovuje inak), dovolanie - naopak - je prípustné, len ak to Občiansky súdny poriadok výslovne uvádza. Najvyšší súd vo svojich rozhodnutiach túto mimoriadnosť dovolania často zdôrazňuje konštatovaním, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nie je treťou inšinciou, v ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie (por. rozhodnutia najvyššieho súdu, napr. sp. zn. 1 Cdo 113/2012, 2 Cdo 132/2013, 3 Cdo 18/2013, 4 Cdo 280/2013, 5 Cdo 275/2013, 6 Cdo 107/2012 a 7 Cdo 92/2012).

11. Vzhľadom na to, že najvyšší súd nemá v dovolacom konaní možnosť preskúmať správnosť každého

rozhodnutia odvolacieho súdu, nemá ani neobmedzenú možnosť „zjednať“ nápravu dôsledkov prípadných nedostatkov, chýb, neúplností alebo iných nesprávností vyskytujúcich sa v rozhodnutiach všeobecných súdov. Zodpovedá to plne zásade, podľa ktorej právo na súdnu ochranu sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej; to platí aj pre dovolacie konanie (I. ÚS 4/2011).

12. Ak by najvyšší súd bez ohľadu na neprípustnosť mimoriadneho opravného prostriedku dovolateľa pristúpil k posúdeniu vecnej správnosti rozhodnutia odvolacieho súdu a na tom základe ho (dokonca) prípadne zrušil, porušil by základné právo na súdnu ochranu účastníka stojaceho na opačnej procesnej strane. Porušenie princípov spravodlivého procesu totiž spočíva „v takom postupe a rozhodnutí mimoriadneho opravného súdu, ktorými sa nad rámec zákonných predpokladov prípustnosti mimoriadneho opravného prostriedku zrušuje právoplatné rozhodnutie a vec účastníka sa dostáva opätovne pred súd, ktorý musí o veci znovu konať a rozhodovať, pretože to vytvára opätovne stav právnej neistoty, ktorá už bola nastolená právoplatným rozhodnutím súdu nižšieho stupňa“ (II. ÚS 172/03).

13. Z relevantnej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“) vyplýva, že systém opravných prostriedkov zakotvený v právnom poriadku zmluvnej strany Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „Dohovor“) musí byť nevyhnutne v súlade s požiadavkami čl. 6 Dohovoru. Vo všeobecnosti pre použitie mimoriadnych opravných prostriedkov platí, že sú prípustné iba vo výnimočných prípadoch. ESLP v rámci svojej rozhodovacej praxe už viackrát vyslovil nezlučiteľnosť mimoriadneho opravného prostriedku s princípom právnej istoty a konštatoval porušenie čl. 6 ods. 1 Dohovoru vtedy, keď k nariadeniu opätovného preskúmania veci došlo (len) z dôvodu existencie odlišného právneho posúdenia veci (porovnaj Roseltrans proti Rusku, rozsudok z roku 2005). Vo veci Abdullayev proti Rusku (rozsudok z roku 2010) ESLP zdôraznil, že v záujme právnej istoty zahrnutej v čl. 6 Dohovoru by právoplatné rozsudky mali vo všeobecnosti zostať „nedotknuté“. K ich zrušeniu by preto malo dochádzať iba pre účely nápravy zásadných, hrubých a podstatných väd. Podľa názoru ESLP v žiadnom prípade však za takú vadu nemožno označiť skutočnosť, že na predmet konania existujú dva odlišné právne názory [por. napríklad Sutyazhnik proti Rusku (rozsudok z roku 2009) alebo Bulgakova proti Rusku (rozsudok z roku 2007)]. Princíp právnej istoty tu môže ustúpiť iba výnimočne, a to za účelom zaistenia opravy základných väd alebo justičných omylov (pozri Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003) a napravenia „väd najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“, ale nie z dôvodu právnej čistoty (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009).

14. Pri uplatnení tézy, vyplývajúcej z rozhodnutí ESLP, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce res iudicata „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na prípady možnosti prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na krajné výnimky z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade vykladať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad.

15. Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutie odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.).

16. Podmienky prípustnosti dovolania sú upravené v ustanoveniach § 237 ods. 1, § 238 a § 239 O. s. p. V ustanovení § 237 ods. 1 O. s. p. sú stanovené podmienky prípustnosti dovolania proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu bez ohľadu na jeho procesnú formu. Ustanovenie § 238 O. s. p. upravuje dôvody prípustnosti dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vydanému vo forme rozsudku a v ustanovení § 239 O. s. p. sú uvedené dôvody prípustnosti dovolania, ktoré smerujú proti rozhodnutiam odvolacieho súdu vydaným vo forme uznesenia.

17. V prejednávanej veci je dovolaním napadnutý rozsudok odvolacieho súdu. Podľa § 238 ods. 1 O. s. p. je dovolanie prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého

stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O. s. p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O. s. p.

18. Keďže v prejednávanej veci sa nejedná o žiaden z uvedených prípadov, t. j. dovolanie nesmeruje proti zmeňujúcemu rozsudku odvolacieho súdu vo veci samej, nesmeruje ani proti rozsudku, v ktorom by sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu, nakoľko dovolací súd v tejto veci dosiaľ nerozhodoval, dovolanie nebolo podané ani proti potvrdzujúcemu rozsudku s vyslovením prípustnosti dovolania v jeho výroku, ani proti potvrdzujúcemu rozhodnutiu vo veci neplatnosti zmluvnej podmienky, prípustnosť dovolania z ustanovenia § 238 ods. 1 až 3 O. s. p. nemožno vyvodiť.

19. So zreteľom na ustanovenie § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. sa dovolací súd neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O. s. p., ale sa zaoberal aj otázkou, či dovolanie nie je prípustné podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Podľa tohto ustanovenia je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 ods. 1 O. s. p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie neprípustné (por. R 117/1999, R 34/1995 a tiež rozhodnutia najvyššieho súdu uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 38/1998 a č. 23/1998). Osobitne ale treba zdôrazniť, že pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo.

20. Dovolateľ procesné vady konania uvedené v § 237 ods. 1 písm. a/ až e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto väd nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

21. S prihliadnutím na obsah dovolania, v ňom vytýkané nesprávosti sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov nebola dovolateľovi odňatá možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký procesne nesprávny postup súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania, ktoré mu poskytuje O. s. p. O takúto procesnú vadu ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi jeho procesné práva [v zmysle § 18 O. s. p. majú účastníci v občianskom súdnom konaní rovnaké postavenie a súd je povinný zabezpečiť im rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv - napríklad právo účastníka vykonávať procesné úkony vo formách stanovených zákonom (§ 41 O. s. p.), nazeráť do spisu a robiť si z neho výpisy (§ 44 O. s. p.), vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým vykonaným dôkazom (§ 123 O. s. p.), byť predvolaný na súdne pojednávanie (§ 115 O. s. p.) a na doručenie rozsudku do vlastných rúk (§ 158 ods. 2 O. s. p.)]. Na posúdenie prípustnosti dovolania - aj z aspektov § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. - je zásadne príslušný dovolací súd (viď IV. ÚS 238/07).

22. Pokiaľ žalobca zastáva názor, že k vade uvedenej v § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. došlo tým, že rozhodnutie súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu - ako sám tvrdí - je nedostatočne odôvodnené, nereaguje na jeho odvolaciu argumentáciu, nedáva mu dostatočnú odpoveď na jeho otázky a v dôsledku toho je nepreskúmateľné, dovolací súd uvádza nasledovné:

23. Judikatúra najvyššieho súdu (R 111/1998) už dávnejšie považuje nepreskúmateľnosť rozhodnutia za „inú vadu konania“, ktorá prípustnosť dovolania nezakladá. Správnosť takého nazerania na právne dôsledky nepreskúmateľnosti potvrdzujú tiež rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o sťažnostiach proti tým rozhodnutiam najvyššieho súdu, ktoré zotrvali na právnych záveroch súladných s R 111/1998 (por. napr. rozhodnutia sp. zn. I. ÚS 364/2015, II. ÚS 184/2015 a III. ÚS 288/2015).

24. Na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Toto stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. V preskúmvanej veci obsah spisu v ničom neodôvodňuje uplatnenie druhej vety predmetného stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len takých ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry ESLP. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

25. V danom prípade treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie.

26. Dovolateľ nedôvodne argumentuje, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné; pričom za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu; ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom (o taký prípad tu ale nešlo).

27. Pokiaľ dovolateľ tvrdí, že súdy sa dostatočne nevysporiadali so skutočnosťou, že k odpojeniu dodávky vody a elektriny došlo z dôvodu na strane žalovaných a v čase, kým sa žalovaní v rodinnom dome zdržiavali, k tejto námietke treba však dodať, že táto sa týka skôr hodnotenia dôkazov súdmi, ako nedostatkov ich odôvodnenia. Dovolací súd poukazuje na to, že nesprávne vyhodnotenie dôkazov nie je v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. vadou konania. Pokiaľ súd nesprávne vyhodnotí niektorý z vykonaných dôkazov, môže byť jeho rozhodnutie z tohto dôvodu nesprávne, táto skutočnosť ale sama osebe nezakladá prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O. s. p. (por. napr. uznesenia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010 a 2 Cdo 29/2011). Do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd nepatrí právo účastníka konania vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ním navrhnutých dôkazov súdom, prípadne sa dožadovať ním navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97).

28. Pokiaľ ide o námietku žalobcu (vychádzajúc z obsahu dovolania - por. ustanovenie § 41 ods. 2 O. s. p.), že napadnutý rozsudok spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p.), dovolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantný dovolací dôvod v tom zmysle, že ho možno uplatniť v procesne prípustnom dovolaní, samo nesprávne právne posúdenie veci ale prípustnosť dovolania nezakladá. Nejde totiž o vadu konania vymenovanú v § 237 ods. 1 O. s. p., ani znak (atribút, stránku) rozhodnutia, ktorý

by bol uvedený v § 238 O. s. p. ako zakladajúci prípustnosť dovolania. I keby teda tvrdenia žalobcu boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalobcom vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozsudku, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 O. s. p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

29. Keďže dovolateľom bol tento dovolací dôvod uplatnený v dovolaní, ktoré nie je procesne prípustné, nemohol dovolací súd podrobiť napadnutý rozsudok posúdeniu z hľadiska správnosti v ňom zaujatých právnych záverov. Názor, že nesprávne právne posúdenie veci nie je procesnou vadou v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O. s. p., je zhodne zastávaný všetkými senátmi občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu (por. napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 62/2010, 2 Cdo 97/2010, 3 Cdo 53/2011, 4 Cdo 68/2011, 5 Cdo 44/2011, 6 Cdo 41/2011 a 7 Cdo 26/2010).

30. K predchádzajúcim bodom odôvodnenia najvyšší súd pripomína konštatovanie Ústavného súdu Slovenskej republiky v uznesení z 27. marca 2014 sp. zn. IV. ÚS 196/2014, podľa ktorého „prípadný nedostatok riadneho odôvodnenia dovolaním napadnutého rozhodnutia, nedostatočne zistený skutkový stav alebo nesprávne právne posúdenie veci nezakladá vadu konania podľa § 237 písm. f/ O. s. p.“.

31. Vzhľadom na uvedené možno preto zhrnúť, že v danom prípade prípustnosť dovolania nemožno vyvodiť z ustanovenia § 238 O. s. p., a v dovolacom konaní neboli zistené ani dôvody prípustnosti podľa § 237 ods. 1 O. s. p. Preto Najvyšší súd Slovenskej republiky dovolanie žalobcu proti rozsudku krajského súdu ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, odmietol (§ 447 písm. c/ C. s. p.).

32. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania žalovaných rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

33. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.